

JRTR

JOURNAL OF RECREATION AND TOURISM RESEARCH

ISSN: 2148-5321

ÖĞRENEN ŞEHİRLER ÜZERİNE KAVRAMSAL BİR ARAŞTIRMA
A CONCEPTUAL RESEARCH ON LEARNING CITIES

Sevcan BİLGİMÖZ^a Akyay UYGUR^b

Özet

Öğrenmenin hayat boyu bireylerin yaşamında önemli bir yer edinmesinin ardından dünyada farklı şehirlerde öğrenme ve sürdürülebilirlik ilkeleri benimsenmeye başlanmıştır. Öğrenen şehirler ile ilgili olarak en önemli projelerden biri ise UNESCO Öğrenen Şehirler Küresel Ağıdır. Çalışmanın amacı, öğrenen şehirler yaklaşımını tanımlamakla birlikte öğrenen şehirlerin özelliklerine ve önemine dikkat çekmektir. Çalışmada, yaşam boyu öğrenme, öğrenen şehirler, öğrenen şehirlerin özellikleri hakkında detaylı bir şekilde bilgiler yer verilmiştir ayrıca Öğrenen Şehirler Küresel Ağına üye olan iki şehirde örnek olarak incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğrenme, Yaşam Boyu Öğrenme, Öğrenen Şehirler, Sürdürülebilirlik, UNESCO

Abstract

After learning has gained an important place in the life of individuals throughout life, learning and sustainability principles have begun to be adopted in different cities around the world. One of the most important projects regarding learning cities is the UNESCO Learning Cities Global Network. The aim of the study is to define the learning cities approach and to draw attention to the characteristics and importance of learning cities. In the study, detailed information about lifelong learning, learning cities, and features of learning cities is given. In addition, two cities that are members of the Global Network of Learning Cities are examined as examples.

Keywords: Learning, Lifelong Learning, Learning Cities, Sustainability, UNESCO

Makele Geliş Tarihi: 17.02.2022 **Makale Kabul Tarihi:** 20.03.2022

Sorumlu Yazar (Corresponding Author): Sevcan BİLGİMÖZ (sevcan.bilgimoz@hbv.edu.tr)

^a Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Ankara/Türkiye (sevcan.bilgimoz@hbv.edu.tr),

ORCID: 0000-0001-9407-1405

^b Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Ankara/Türkiye (akyay.uygur@hbv.edu.tr),

ORCID: 0000-0002-8006-7867

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.6399135>

1. Giriş

Bireyler, yaşamları boyunca bir öğrenme süreci içerisinde yer almaktadırlar. Kelime anlamıyla öğrenmek işi (TDK,2021) anlamına gelen öğrenme; sadece bireylerin öğrenmesi ile sınırlı kalmamış, toplumlara, ülkelere, dünyada hemen hemen her alana yayılmıştır. Öğrenme, toplumların gelişiminde önemli rol oynamış ve bununla birlikte öğrenme, hayat boyu öğrenme gibi süreklilik arz eden bir unsura dönüşmüştür. Öğrenmenin çeşitli alanlara yayılmasıyla beraber, öğrenen şehirler, öğrenen turizm bölgeleri gibi kavramlar şehirlerde öğrenmenin önemini ortaya çıkarmıştır. Bununla birlikte öğrenme kavramına yeni bir uygulama UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization) tarafından geliştirilmiştir, bu programın ismi ise Öğrenen Şehirler Küresel Ağı (UNESCO Global Network of Learning Cities)'dir. Öğrenen şehir; UNESCO'nun tanımıyla her sektördeki kaynaklarını etkin bir şekilde harekete geçiren şehir olarak tanımlanmıştır (UNESCO UIL, 2021). Çalışma, öğrenen şehirler kavramının anlaşılması, bu konunun şehirler açısından önemini ortaya çıkarılması bakımından önem arz etmektedir. Çalışmada, öğrenen şehirler için kavramsal bir çerçeve çizerek, öğrenen şehirlerin özellikleri ve önemine vurgu yapmak, bu doğrultuda şehirlerin gelişimi için öneriler gerçekleştirerek, öğrenmenin şehirlerde benimsenmesine dikkat çekmek amaçlanmıştır.

2. Kavramsal Çerçeve

2.1. Yaşam Boyu Öğrenme

Yaşam boyu öğrenme, yirmi birinci yüzyıla erişim sağlayan anahtar bir kavramdır. Başlangıç ve sürekli eğitim arasındaki geleneksel ayrımın ötesine geçen bir unsurdur (Osborne, Kearns & Yang, 2013, s.410). Yaşam boyu öğrenme 1970'ler ve 1980'lerde UNESCO'nun politikalarından biri arasına girmiş ayrıca, OECD başta olmak üzere bütün eğitimciler ve eğitim politikacıları arasında sürekli eğitim-öğretim kavramı olarak popüler hale gelmiştir (Güleç, vd., 2012, s.35). Yaşam boyu öğrenme, mevcut sistemi yeniden yapılandırmayı ve formal eğitim sisteminin dışında eğitimle ilgili tüm potansiyeli geliştirmeyi amaçlayan genel bir düzenlemeyi, örgün, yaygın her türlü eğitim faaliyetini kapsayan geniş bir kavramı (Güleç, vd., 2012, s.35) ifade etmektedir. Öğrenme; okulda, ailede, toplulukta, işyerinde, müzede ve diğer bir dizi yerde gerçekleşebilmektedir (Zhuang, vd., 2017, s.2) ve kültürel değerlerde olduğu gibi, ev, okul, iş, topluluk ve boş zaman bağlamı gibi çeşitli unsurlar aracılığıyla öğrenmeye olanak sağlanmaktadır (Desjardins, 2003, s.207). Öğrenmenin hayat boyu ve her alanda yaygınlaşması için; aileler, sanayi ve işletmeler, gönüllü dernekler ve kültürel yaşamda aktif olan kişilerle daha fazla işbirliği ve ortaklıklara ihtiyaç olduğu açıktır. Öğrenen bir toplumun inşasında, ulusal hükümetlerin gündem ve vizyonunun önemli bir rolü vardır. Ancak bir ülke özünde tüm bölgelerinin, şehirlerinin ve topluluklarının toplamıdır ve asıl eylemin gerçekleştiği bölgeler, şehirler ve topluluklardır. Bu nedenle, bir ülkenin öğrenen toplumu ancak il il, şehir şehir, küçük topluluklarla beraber inşa edilebilir (Osborne, vd., 2013, s.410).

Yaşam boyu öğrenme, sürdürülebilir sosyal, ekonomik ve çevresel kalkınmanın temelini oluşturmaktadır. Yaşam boyu öğrenme fikri, hemen hemen tüm kültürlerde derinlere kök salmıştır. Ancak, sosyal, ekonomik ve politik normların sürekli olarak yeniden tanımlandığı günümüzün hızla değişen dünyasında giderek daha zorunlu hale gelmektedir. Araştırmalar, yaşam boyu öğrenenlerin çok çeşitli bağlamlarda yeni bilgi, beceri ve tutumlar edinen vatandaşlar olarak çevrelerindeki değişikliklere uyum sağlamak için daha donanımlı olduklarını göstermiştir. Bu nedenle yaşam boyu öğrenme ve öğrenen toplum, vatandaşları güçlendirmede ve sürdürülebilir toplumlara geçişi etkilemede hayati bir role sahiptir. Ulusal hükümetler öğrenen toplumlar oluşturmak için stratejiler oluşturmaktan büyük ölçüde sorumluyken, kalıcı değişim yerel düzeyde taahhüt gerektirmektedir (UIL UNESCO, 2021).

Nitekim son yıllarda, yaşam boyu öğrenme kavramının eğitimsel gelişim ve reform için yol gösterici bir ilke olarak birçok ülkede yaygın olarak kabul görmesine paralel olarak, yaşam boyu öğrenmeyi uygulamak için bazı pragmatik ve operasyonel yaklaşımlar benimsenmiştir (Osborne, vd., 2013, s.410).

UNESCO, Çin Eğitim Bakanlığı ve Pekin Belediye Hükümeti tarafından 2013 yılının Ekim ayında ortaklaşa düzenlenen Uluslararası Öğrenme Şehirleri Konferansı'nın katılımcıları bir deklarasyon beyan etmişlerdir. Bu deklarasyonun ana teması: "Herkes için yaşam boyu öğrenme: şehirlerde kapsayıcılığı, refahı ve sürdürülebilirliği teşvik etmek"tir olmuştur. Deklarasyonda, hayat boyu öğrenmenin bireysel öğrenicilere ve topluluklara sosyal, ekonomik ve kültürel faydalar sağladığını ve şehirlerin, bölgelerin, ulusların ve uluslararası toplumun birincil odak noktası olması gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca, "Öğrenen topluluklar", "öğrenen şehirler" ve "öğrenen bölgeler" in sürdürülebilir kalkınmanın temel direkleri olduğuna vurgu yapılmıştır. Ayrıca bu farkındalığın, ulusal hükümetlerin yanı sıra uluslararası ve bölgesel örgütlerin öğrenen toplumların gelişmesinde hayati bir role sahip olduğu ve şehirlerin sosyal içermeye, ekonomik büyüme, kamu güvenliği ve çevre korumayı teşvik etmede önemli bir rol oynadığını belirtilmiş ve bunlar en dikkat çekici unsurlar olmuştur (UNESCO GNLC, 2015 s.5). Yaşam boyu öğrenmenin bireyler, toplumlar ve ülkeler için önemli bir hal alması, öğrenme unsurunun şehirlerde daha geniş alanlara yayılması ve sürdürülebilir olmasına olanak sağlamıştır.

2.2. Öğrenen Şehirler

Yer temelli ve bölgeye, şehre, kasabaya veya topluluğa odaklanan öğrenme fikri 2.500 yıl öncesine, eski Yunanistan'a kadar uzanmasına rağmen öğrenen şehir kavramı, 20. yüzyılın sonlarına kadar yerleşmemiştir (Osborne, vd., 2013, s.409). 1900'lerde ise, öğrenen toplum kavramını gerçeğe dönüştürmek için çeşitli yaklaşımlar benimsenmiştir. Önemli bir örnek,"öğrenen toplulukların", "öğrenen şehirlerin" ve "öğrenen bölgelerin" büyümesidir. Öğrenen şehir fikri, 1980'lerden beri OECD ve Avrupa Komisyonu tarafından kolaylaştırılan, çoğunlukla gelişmiş ülkelerde kavramsallaştırılsa da, şimdi gelişmekte olan ülkelerde hızla ivme kazanmakta ve giderek daha fazla devlette, yerel yetkililer artık öğrenen şehirler/bölgeler/topluluklar olduğunu ileri sürmektedir (UIL UNESCO, 2021). Öğrenen Şehir fikrinin, OECD'nin hayat boyu öğrenme üzerine yaptığı, ortaklık yoluyla ve ortak bir vizyon inşa ederek birçok bağlamda her türlü öğrenmeyi ilerletme fırsatlarına dikkat çekerek ortaya çıktığı söylenebilir (Kearns, 2012, s.371).

Öğrenmenin faydalarına ilişkin daha geniş kavramlar ise son zamanlarda, "öğrenen şehir" fikri olan bütünsel kentsel öğrenme modellerinde yerleşik hale gelmiştir. Bu kavram çeşitli yazarlar araştırmacılar tarafından 90'lı yıllardan beri kullanılmakla birlikte, iş perspektiflerini ve yatırımları teşvik edecek bir öğrenme altyapısının geliştirilmesini vurgulama eğilimindeyken, öğrenen şehirlerin desteklenmesi konusunda paralel bir dizi argüman olmuştur (Lido, vd., 2016, s.493). Bununla birlikte, modern bir öğrenen şehir/bölge ifadesi, bir "öğrenen toplum" kavramından kaynaklanmıştır (Osborne, vd., 2013, s.409). Öğrenen şehirler, 21. Yüzyıl modeli olmakla birlikte; işin, sanayinin, okulların, üniversitelerin, meslek kuruluşlarının, yerel yönetimlerin; fiziksel, ekonomik, kültürel ve zihinsel olarak yaşanabilir yerlere dönüştürmek için yakın işbirliği içinde oldukları yerlerdir (Longworth, 2006, s.9-10). Aynı zamanda ülkedeki tüm vatandaşlar için eşitlik ve sosyal adalete dayalı, kişisel gelişimi, sosyal uyumu ve ekonomik refahı teşvik eden topluluklar inşa etmeye işaret etmektedir (Kearns, 2012, s.372) Küresel bir bilgi ekonomisinde rekabetçi başarının öncüsü olarak öğrenen şehir fikri geniş çapta etkili hale gelmiştir. Örneğin, Avustralya Ballarat şehrinde, bir iş ve eğitim liderleri koalisyonu, şehirlerini öğrenen bir şehir olarak nitelendirmiş, şehrin küresel ekonomideki yerini bulmasının yanında korumanın tek yolunun yapılan uygulamalara ve nasıl yapıldığına meydan okumak olduğu ve bunların yapılabilmesinin öğrenen şehirle

birlikte daha yapılabilir hale dönüştüğü belirtilmiştir (Plumb, vd., 2007, s.42).

Öğrenen şehirler; yalnızca öğrenen toplulukların insan potansiyellerini zenginleştirmede birbirlerine nasıl yardımcı olabileceklerini değil, aynı zamanda inançlar, kültürler, ırklar ve milletler arasında daha fazla anlayışın geliştirilmesine nasıl katkıda bulunabileceklerini keşfetmeye yönelik araştırma ve öğretimde yardımcı olmak için okullar, üniversiteler, kişiler arası kalıp yargıları yıkmak ve diğer kültürler, inançlar ve gelenekler hakkında bir farkındalık oluşturmak (Longworth, 2006, s.9-10) açısından da önem arz etmektedir. Öğrenen şehirlerde beceri geliştirme, iş, öğrenme fırsatları, girişimcilik ve yenilikçilik gibi terimler, bu şehirlerin örnek olay incelemelerinde geniş bir yaşam boyu öğrenme çerçevesi içinde yaygın olarak kullanılmaktadır (Wheeler, 2017, s.245). Öğrenen şehirlerde; binlerce kişi ve kuruluş sosyal, kültürel, çevresel, politik ve ekonomik sorunların çözümüne katkı sağlamaktadır. Ayrıca, bireyler ve iş dünyası arasında daha fazla iletişim, etkileşim mevcuttur. Şehir kaynakları kullanımını konusunda, yetenekler, beceriler, deneyim ve yaratıcılık ve sürdürülebilirlik hakimdir. Öte yandan, hükümetler ve STK (Sivil Toplum Kuruluşları)'ların üstelendiği yardım görevinde artık eylemler şehirlerle ve onlar aracılığıyla insanlarla paylaşılmakta ve buradaki amaç, bu paydaşları, öğrenen şehrin doğasını ve büyümesine yardımcı olmadaki kendi rollerini anlamak için kendilerine ve birbirlerine yardım etme konusunda daha fazla bilgi, deneyim ve uygulama geliştirmeye teşvik etmektir. Öğrenen şehirler; çoğalmalarıyla birlikte, eğitimsel, sosyal, ekonomik ve çevresel etkileriyle dünya çapında önemli bir fenomen haline gelmiştir (UIL UNESCO,2021). Diğer yandan, öğrenen şehirlerin geleceği için kilit bir soru, öğrenen şehir stratejisinin, şehirlerin sorunlarıyla birlikte 21. yüzyıl koşullarına uyum sağlayabilen kapsayıcı, sürdürülebilir şehirler inşa edecek şekilde stratejik bir şekilde ele almaları için bir araç olarak ne ölçüde hizmet edebileceği ile ilgilidir (Osborne, vd., 2013, s.413). Ayrıca, öğrenen şehirler, BM'nin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmanın temel motivasyon güçleridir ve iyi politika ve uygulamalarla özellikle yaşam boyu öğrenme yoluyla çeşitli düzeylerde sürdürülebilir kalkınmayı teşvik etmektedirler (UIL UNESCO,2021).

Longworth (2006, s.9-10), gerçek bir öğrenen şehrin şunlardan biri olabileceğini belirtmiştir:

- İstisnasız herkesi proaktif olarak teşvik eden potansiyellerini sürekli geliştirmesini sağlamak
- Gerekli destek hizmetlerini ve yapılarını sağlayan kişisel öğrenme stillerine göre bunu yapmalarını sağlamak (danışmanlar, psikologlar, öğretmenler vb.)
- Öğrenmenin zevkli ve ödüllendirici bir aktivite olduğunun sık sık tanımlanması
- Şehirdeki tüm kaynakların, özellikle insan kaynaklarını, yeteneklerini, becerilerini ve bilgilerini toplumun her kesiminden harekete geçiren ve aktif vatandaşlık ruhu içinde herkesin kullanımına sunulması

2.3. UNESCO Öğrenen Şehirler Küresel Ağı

UNESCO tarafından öğrenen şehirler için uygulama, UNESCO Öğrenen Şehirler Küresel Ağı (UNESCO Global Network of Learning Cities) adıyla uygulamaya konmuştur. "Öğrenen Şehirler (Learning Cities) " Programı, Almanya'da bulunan "UNESCO Hayat Boyu Öğrenme Enstitüsü (UIL)" tarafından yürütülmektedir. Öğrenen Şehirlere ilişkin düzenlenen ilk Konferans 2013 yılında "1. Küresel Öğrenen Şehirler Konferansı (Pekin)" konferansıdır. Bu konferansta; *UNESCO Üye Devletleri hayat boyu öğrenmeye teşvik etmek ve harekete geçirmek için herkes için kaliteli eğitime erişme ve hayat boyu öğrenme sloganı üzerinde durulmuştur, ardından ikinci olarak 2015 yılı Mayıs ayında Meksika'da konferans gerçekleştirilmiştir (UTMK, 2021).*

UNESCO, bu şehirlerin bazı temel özellikleri olduğunu ileri sürdüğü unsurları belirleyerek öğrenen şehri ön plana çıkarmıştır. Bu ağ; öğrenen bir şehir inşa etmenin bu daha geniş

faydalarından, yani bireysel güçlendirme ve sosyal uyumdan, ekonomik kalkınma, kültürel refah ve sürdürülebilir kalkınma üzerinde durmaktadır (Lido, vd., 2016, s.493) . UNESCO Öğrenen Şehirler Küresel Ağı; üye şehirler arasında politika diyalogunu ve benzer grupların öğrenmesini teşvik ederek dünya şehirlerinde yaşam boyu öğrenme uygulamasını desteklemekte ve geliştirmektedir ayrıca öğrenen şehirler inşa edilirken, ortaklıkların sağlanması, kapasite geliştirilmesi, çeşitli teşviklerin sağlanması ve tanıtılması için araçlar geliştirmek politikalar arasında yer almaktadır (UIL UNESCO,2021).

UNESCO'ya göre öğrenen şehir; temel eğitimden yüksek eğitime kapsayıcı öğrenmeyi teşvik etmek için her sektördeki kaynaklarını etkin bir şekilde seferber etmekle beraber ailelerde ve topluluklarda öğrenmeyi canlandırmakta, işyerinde öğrenmeyi kolaylaştırmakta ve modern öğrenme teknolojilerinin kullanımını yaygınlaştırmaktadır. Ayrıca, öğrenmede kaliteyi ve mükemmelliği artırmakta ve yaşam boyunca bir öğrenme kültürünü teşvik etmektedir. Bunu yaparken, şehir bireysel yetkilendirmeyi ve sosyal içermeyi, ekonomik kalkınmayı ve kültürel refahı ve sürdürülebilir kalkınmayı geliştirmeyi hedeflemektedir. Öğrenen şehirler küresel ağı; ilham, teknik bilgi ve en iyi uygulama sağlayan uluslararası politika odaklı bir ağıdır. Bunun yanı sıra özellikle kapsayıcı ve eşitlikçi kaliteli eğitimi sağlamak, herkes için yaşam boyu öğrenme fırsatlarını teşvik etmek ayrıca şehirleri ve insan yerleşimlerini kapsayıcı, güvenli, dayanıklı ve sürdürülebilir kılmak üzere on yedi sürdürülebilir kalkınma hedefinin tamamının gerçekleştirilmesini desteklemektedir (UIL UNESCO, 2021). Diğer yandan öğrenen şehirde sürdürülebilirliğin vurgusu yapılmaktadır çünkü modernleşme ve hızlı ekonomik gelişme, zenginlik, bilgi ve kolaylık dahil olmak üzere birçok insana muazzam faydalar getirirse de bu gelişmeler aynı zamanda insanların karşı karşıya kaldığı büyük krizlere (iklim değişikliği, biyolojik çeşitliliğin kaybı, insan hakları ihlalleri, aşırı kentleşme, kirlilik, zengin ve fakir arasındaki genişleyen uçurum, eğitim eşitsizlikleri vb.) neden olmuştur. Alternatif bir yön arayışına yönelik küresel tartışmalar, gelecek nesillerin kendi ihtiyaçlarını karşılama kabiliyetinden ödün vermeden bugünün ihtiyaçlarını karşılayan bir unsur olarak tanımlanan sürdürülebilir kalkınma kavramının ortaya çıkmasına neden olmuştur (Noguchi, vd., 2015, s.11). Sürdürülebilir hedefler öğrenen şehirlerin anahtar noktalarından biri olarak görülmektedir.

UNESCO Yaşam Boyu Öğrenme Enstitüsü tarafından geliştirilen öğrenen şehirler girişimi, öğrenen şehri "her sektördeki kaynaklarını etkin bir şekilde harekete geçiren şehir" olarak tanımlanmak aynı zamanda öğrenen şehirlerin kapsamı için şu ifadelerle yer vermektedir (UIL UNESCO,2021):

- Temel eğitimden yüksek eğitime kapsayıcı öğrenimi teşvik etmek,
- Ailelerde ve topluluklarda öğrenmeyi canlandırmak,
- İş yerinde öğrenmeyi kolaylaştırmak,
- Modern öğrenme teknolojilerinin kullanımını genişletmek,
- Öğrenmede kaliteyi ve mükemmelliği artırmak,

Bunlarla birlikte, yaşam boyunca bir öğrenme kültürünü teşvik etmek ve bunu yaparken, bireysel yetkilendirme ve sosyal uyum, ekonomik ve kültürel refah ve sürdürülebilir kalkınma yaratacak ve güçlendirecektir.

UNESCO öğrenen şehirler küresel şehirler ağına 2021 itibariyle aşağıdaki şehirler kayıtlıdır (UNESCO Institute For Life Long Learning) (2021):

Tablo 1: Öğrenen Şehirler Küresel Ağındaki Şehirler

ÜLKE	ŞEHİRLER
AZERBAYCAN	BAKÜ, GABALA, GANJA
AFGANİSTAN	BAMİYAN
AVUSTRALYA	CİRCULAR HEAD, MELTON, WYNDHAM
ERMENİSTAN	ABOVYAN, DİLİJAN, EJMIATSİN, GYVMRİ, SEVAN, SİSİAN
NİJERYA	ABUJA, IBADAN
CEZAYİR	ADRAR, AİN MADHİ, ALGER CENTRE, TİEMCEN
TÜRKİYE	AFYONKARAHİSAR, BALIKESİR, ESKİŞEHİR, HATAY, İZMİR, KONYA
ÜRDÜN	AL-MUWAQQAR, AL RAMTHA, AMMAN
KATAR	AL-SHAHANİYA, AL-SHAMAL, AL WAKRA
KOSTA RİKA	SAN JOSE- ESCAZU
TAYLAND	CHACHOENSAO, CHİANG MAİ, CHİANG RAİ, PHUKET
BELÇİKA	CHARLERİO
GİNE	N'ZEREKORE
JAPONYA	OKOYAMA CİTY, TAKU CİTY
FRANSA	CLERMONT- FERRAND, EVRY- COURCOURONNES, MANTES-LA-JOLİE, MONTPELLİER
MALEZYA	PETALİNG JAYA
BREZİLYA	CONTASEM, SAO-PAULO
İRLANDA	CORK, DUBLİN, LİMERİCK
EKVADOR	CUENCA, QUİTO
HOLLANDA	DEN BOSCH, GRONİNGA
FİNLANDİYA	ESPOO, TAMPERE, VANTAA
BULGARİSTAN	PLOVDİV
VIETNAM	SA DEC, VİNH CİTY
FAS	DENGUERİR, CHEFCHAOVEN
FİLİSTİN	BETHLEHOM
KOLOMBİYA	BOGOTA, MANİZALES, MEDELLİN, QUİBDO, RİONEGRO, SANTIAGO DE CALİ, TUNJA
ALMANYA	BONN, GELSENKİRCHEN, HAMBURG,
MOLDOVA	CAHUL, CHİSİNAU
HONDURAS	CANTARRANAS
LÜBNAN	BAALBECK
FİLİPİNLER	BALANGA
İRAN	BANDAR KHAMİR, HASHTGERD NEWTOWN, ISFAHAN, KASHAN, MASHHAD, SHİRAZ, TEHRAN, YAZD
ÇİN	BEİJİNG, CHANGZHOU, CHENGDU, HANGZHOU, SHANGHAİ, SHENZHEN, TAİYUAN, WUHAN, Xİ'AN

BİRLEŞİK KRALLIK-BÜYÜK BRİTANYA-KUZEY İRLANDA	BELFAST, BRİSTOL, PERRY, GLASGOW, SWAMSEA, WOLVERHAMPTON,
PERU	AREQUİPA, CHACGAPOYAS, MİRAFLORES
MISIR	ASWAN, DAMİETTA, GİZA
YUNANİSTAN	ATHENS, CORİNTH, ELEFSİNA, HERAKLİON, LARISSA, LESVOS-MYTİLENE, NEASMYRNİ, THERMİ, TRİLAKA
MEKSİKA	ATLİXCO, HEUJOTZİNGO, MEXİCO CITY, MİNERAL DE LA REFORMA, PUEBLA, SANTIAGO, TECA MACHALCO
PORTEKİZ	ALCOBACA, ANADİA, BATALHA, CAMARA DE LODOS, CANTONHEDE, CASCAİS, GONDOMAR, LAGOA, LOURES, MAÇAO, QUREM, PAMPİLHOSA DA SERFA, PRAİA DA VİTORİA, SETUBAL,
ÖZBEKİSTAN	FARGHONA, TASHKENT
KAMERUN	MAYOBALLEN, OLAMZE
SENEGAL	FATİCK, GUEDİAUAGE
İTALYA	FERMO, LUCCA, PALERMO, TRIESTE, TURİN,
UKRAYNA	MELİTOPOL, NİKOPOL, NOUOYAVORİVSK
POLONYA	GDYNİA
SUUDİ ARABİSTAN	JUBAİL INDUSTRIAL CITY
İSRAİL	MODİ'İN, MACCABİM-RE'UT
MACARİSTAN	KAPOSVAR, PEAS
LİTVANYA	KAUNAS
BAHREYN	MUHARRAQ
BOSNA HERSEK	ZİVİNİCE
MALAVİ	ZOMBA CITY
RUSYA	KAZAN, SVETLOGORSK, SYSERT, UFA
DANİMARKA	SONDERBOG
PARAGUAY	YBYCUİ
İSPANYA	L'ALCORA, VILADECANS
ENDONEZYA	SURABAYA
NİKARAGUA	LEON SANTIAGO DE LOS CABALLEROS
KENYA	NAİROBİ
BELARUS	VİTEBSK
GÜNEY KORE	ANDONG, ANSAN, BUCHEON, BUSAN NAM-GU, DAEDEOK-GU, DANGJİN, DOBONG-GU, DONGDUCHEON, EUNPYEONG-GU, GANGNAM-GU, GONJU CITY, GOYANG, GUMİ, GUNPO, GUNSAN, GWANNGMYONG, HWACHEON-GUN, ICHEON, IKSAN, INJE-GUN, JEONJU, JİNAN, JİNCHON-GUN, NAJU, NAMYANGJU, OSAN, POHANG, SAHA-GU,

	SANGJU-Sİ, SASANG-GU, SEODAEMUN-GU, SEOGU(İN BUSAN), SEONGDONG-GU, SEONGNAM CİTY, SİHEUNG, SONGPA-GU, SUNCHEON, SUWON, TONGYEONG, UİJEONGBU, ULSAN NAM-GU, YEONCHEON, YEONGGWANG, YEONWOL, YEONJE, YEONSU, YONGSAN-GU, YUSEONG-GU,
--	--

Kaynak: UNESCO Institute For Life Long Learning (2021).

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere UNESCO Öğrenen Şehirler Küresel Ağına 61 ülkeden, 229 şehir şehir kayıtlı olmakla birlikte, Güney Kore Öğrenen şehirler ağına en fazla şehirle üye olan lider ülke olarak gözükmektedir.

2.3.1. Öğrenen Şehirlerin Özellikleri

UNESCO'ya göre, öğrenen bir şehir, herkes için yaşam boyu öğrenmeyi kolaylaştırdığından ve dolayısıyla evrensel eğitim hakkının gerçekleştirilmesine yardımcı olduğundan, böyle bir şehir inşa etmenin geniş kapsamlı bir çekiciliği vardır ve bu sürekli bir süreçtir. Diğer yandan, bir şehri öğrenen şehir olarak tanımak için net bir çizgi olmamasına karşın öğrenen bir şehrin ne olduğundan çok ne yaptığıyla tanınabileceği bazı özellikler bulunmaktadır. Öğrenen bir şehrin inşası, yaşam boyu öğrenmenin uygulanmasına yönelik operasyonel ve pragmatik bir yaklaşımı gerektirmekle birlikte, siyasi iradeye ve kararlılığa sahip ilerlemesini izleyebileceği bir dizi göstergeye veya temel özelliğe de ihtiyaç duyar diğer yandan öğrenen bir şehrin ilerlemesini izlemek üç ana nedenden dolayı gereklidir bu nedenler (UIL UNESCO,2021):

- Siyasi ve teorik söylemleri somut strateji ve yaklaşımlara dönüştürmek;
- Zaman içindeki ilerlemeyi ölçmek;
- Yerine koyduğu stratejilerin faydalarını değerlendirmektir.

Bunlarla birlikte; öğrenen şehirlerde şu temel özelliklerle dikkate değer olarak göze çarpmaktadır. Bunlar (UIL UNESCO,2021):

- Üye şehirler içinde ve arasında yaşam boyu öğrenmenin gelişimini anlamlı bir şekilde desteklemek,
- Dünya topluluklarının çoğunda yaşam boyu öğrenmeyi uygulamak için belirli bir düzeye kadar ne kadar ilerleme kaydedildiğini belirlemek,
- Üye şehirler arasında uluslararası karşılaştırmalı analiz ve deneyim paylaşımını ve karşılıklı öğrenmeyi kolaylaştırmak.

Bu özellikler açısından bakıldığında öğrenen şehirlere üye olan kentlerin sürekli olarak öğrenmeyi benimsediği diğer yandan da diğer üye şehirlerle bilgi paylaşımı ya da üye olmayan şehirlere örnek olması açısından bilgi paylaşımının önemli olduğu göze çarpmaktadır.

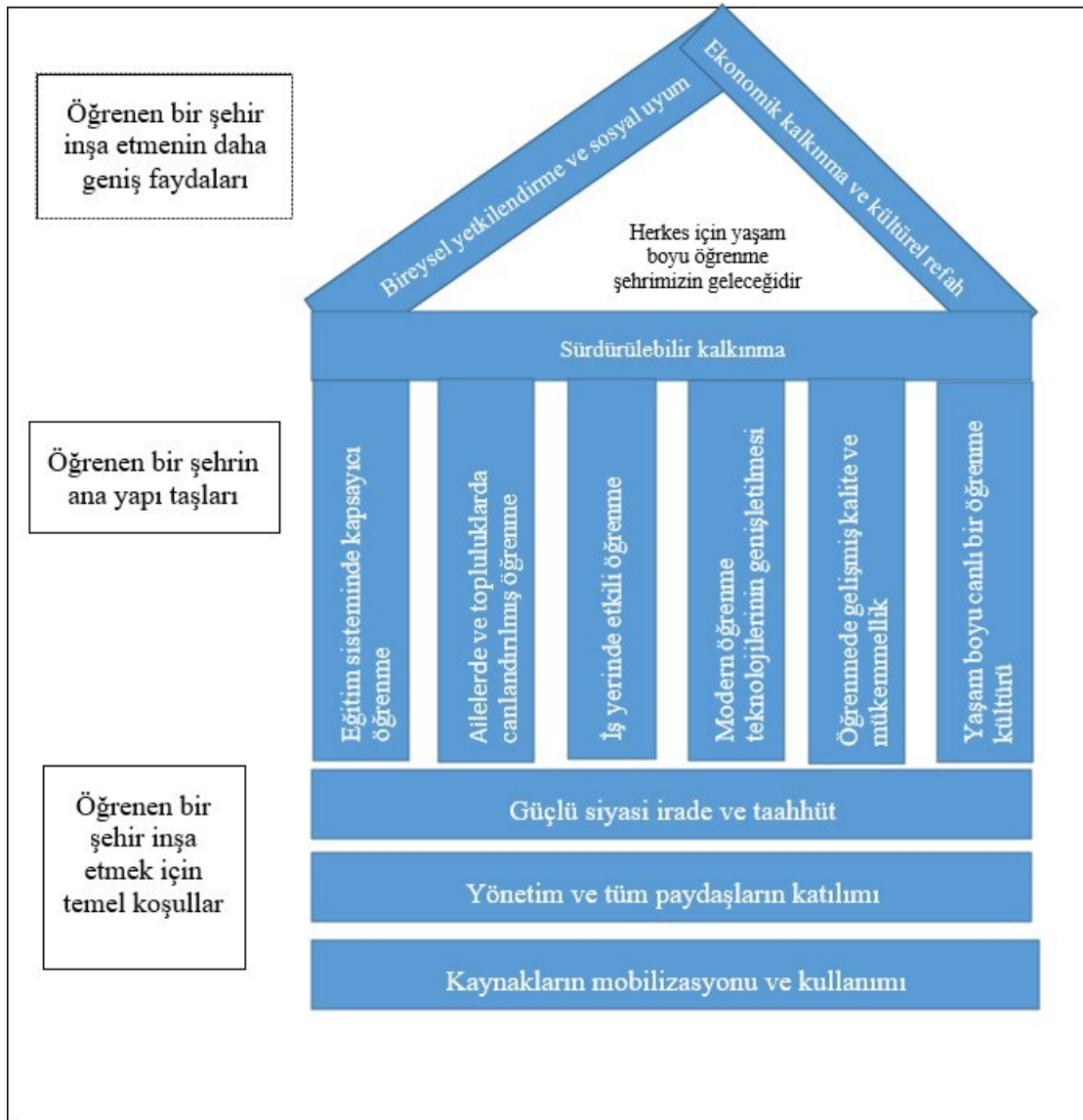
Küresel Bağlamda Sosyal İçermeyi Analiz Etme ve Ölçme BM raporunda (UN, 2010) geliştirilen göstergeler için bir kriterler listesinden esinlenerek, Öğrenen Şehirlerin Temel özelliklerini geliştirmek için çalıştayda aşağıdaki kriterler uygun görülmüştür, bu kriterler:

- Hırslı ama ulaşılabilir olmak(hedefe ulaşmak önemli bir ilerlemeyi temsil etmeli ama aynı zamanda gerçekçi olmalıdır).
- Önemli olmak (her özellik bir değeri, önceliği veya kritik bir konuyu yansıtır)
- İlgili olmak (hedeflere ulaşırken istenilen özellikler amaca uygun olmalı ve önemli ölçüde katkıda bulunmalıdır).

- Açık ve anlaşılır olmak (bir özellik, tüm paydaşların anlaması için basit ve kolay olmalı ve ortalama bir kişi için anlamlı olmalıdır).
- Ölçmesi kolay olan unsurlar (bir özellik, mevcut verilerle veya iyi tasarlanmış bir anket yoluyla toplanacak verilerle ölçülmelidir).
- Geçerli ve güvenilir olmak (insanlar bir özelliğin sağladığı bilgilere güvenmelidir).

Öğrenen şehirlerin temel özellikleri çerçevesi aşağıda Şekil 1'de gösterildiği gibi ana odak noktalarından oluşmaktadır. Üç odak alanı, modern bir öğrenen şehir inşa etmenin geniş faydalarını yansıtmaktadır bunlar:

- 1)Bireysel güçlendirme ve sosyal uyum,
- 2)Ekonomik gelişme ve kültürel refah,
- 3) Sürdürülebilir kalkınma.

Şekil1: Öğrenen Şehirlerin Temel Özelliklerinin Çerçevesi

Kaynak: UNESCO Global Network of Learning Cities Guiding Documents, 2015

Sütunlar (altı odak alanı) ise öğrenen bir şehrin ana yapı taşlarını yansıtır (UNESCO Global Network of Learning Cities Guiding Documents, 2015, s.10):

1. Eğitim sisteminde kapsayıcı öğrenme;
2. Ailelerde ve topluluklarda canlandırılmış öğrenme;
3. İşyerinde etkili öğrenme;
4. Modern öğrenme teknolojilerinin genişletilmiş kullanımı;
5. Öğrenmede gelişmiş kalite
6. Yaşam boyu canlı bir öğrenme kültürü

Temel Adımlar ise (üç odak alanı) öğrenen bir şehir inşa etmenin temel koşullarını yansıtır:

1. Güçlü siyasi irade ve taahhüt,
2. Yönetim ve tüm paydaşların katılımı,
3. Kaynakların mobilizasyonu ve kullanımı.

En son 2021 yılının ekim ayında gerçekleşen beşinci Uluslararası Öğrenme Şehirleri Konferansı'na UNESCO Küresel Öğrenme Şehirleri Ağı (GNLC) üyesi Yeonsu (Kore Cumhuriyeti) ev sahipliği yapmış ve tema "Öğrenme yoluyla sağlıklı ve dayanıklı şehirler inşa etmek" olmuştur. Konferans, öğrenen şehirlerin sağlık eğitimini nasıl teşvik edebileceğini ve COVID-19 salgını sırasında oluşturulanlar gibi acil durum müdahalelerine nasıl katkıda bulunabileceğini keşfetmek için bir fırsat yaratmakla birlikte sağlık için öğrenmeyi artırmayı ve dayanıklılığı güçlendirmeyi taahhüt etmiş ulusal hükümetlere yaşam boyu öğrenmeyi bir politika önceliği haline getirme çağrısında bulunmuştur. Bu konferansta Yeonsu Deklarasyonu'nun kabul edilmesiyle, dünyanın dört bir yanından ağa kayıtlı olan şehirler, sağlık için yaşam boyu öğrenmeyi ve dayanıklılığın geliştirilmesini gündemlerine almayı taahhüt etmişlerdir. Ayrıca, yerel halkı karar almanın merkezine koyarak şehrin öğrenim kurumları ve topluluklar arasında güçlü bir bağlantı olarak hizmet etmesini sağlayarak şehirlerin, toplulukların öğrenme sistemlerinin dayanıklılığını güçlendirmeyi kabul etmişlerdir. Böylece, üye şehirler, sakinlerinin sağlıkla ilgili bilgileri daha iyi anlamalarını, bilinçli seçimler yaparak daha sağlıklı yaşam tarzlarını benimsemelerini ve sağlık hizmetlerine kolay erişim sağlamalarını desteklemek için öğrenme fırsatlarını daha da geliştirecektir (UIL UNESCO,2022).

UNESCO'ya göre; Öğrenen Şehirlerin temel olarak 42 özelliği bulunmakla birlikte bu özelliklerin çoğu niceldir ve ilgili istatistikler sorumlu şehir yetkilileri (yerel yönetim, belediye başkanı vb.) tarafından sağlanabilir. Diğer yandan, şehirlerle ilgili niteliksel özellikler ise, bazıları bağımsız profesyonel kurumlar tarafından yürütülen bir anketin sonuçlarıyla ölçülebilirken, diğerleri sorumlu şehir yetkilileri tarafından sağlanan raporların uzman incelemesi yoluyla ölçülebilir. Ayrıca buradaki amaç, şehirlerarası ayırım yapmak değildir, her birbirinden farklıdır ve şehrin öğrenen bir şehre doğru ilerlemesi ancak kendi kültürel, ekonomik ve sosyal tarihi ve gelenekleri bağlamında ölçülebilir (UIL UNESCO GNLC 2015:9).

UNESCO, öğrenen şehirlerle ilgili bir takım temel ve alt özelliklerle birlikte bir ölçüm listesi belirtmiştir bu listedeki temel özellikler ise (UIL UNESCO GNLC, 2015, s.9):

1. Öğrenen bir şehir inşa etmenin geniş faydaları
 - 1.1. Bireyleri güçlendirmek ve sosyal uyumu teşvik etmek
 - 1.1.1. Her vatandaşın okuryazar olma ve temel becerileri edinme fırsatına sahip olmasını sağlamak
 - 1.1.2. Bireylerin buldukları şehrin kamusal yaşamına aktif olarak katılmalarını teşvik etmek ve sağlamak
 - 1.1.3. Cinsiyet eşitliğini garanti etmek

- 1.2. Ekonomik kalkınmayı ve kültürel refahı artırmak
 - 1.2.1. Kapsayıcı ve sürdürülebilir ekonomik büyümeyi teşvik etmek
 - 1.2.2. Tüm vatandaşlar için istihdam olanakları yaratmak
 - 1.2.3. Bilim, teknoloji ve yeniliği aktif olarak desteklemek
 - 1.2.4. Farklı kültürel etkinliklere erişimi sağlamak
 - 1.2.5. Boş zaman ve fiziksel rekreasyona katılımı teşvik etmek
- 1.3. Sürdürülebilir kalkınmayı teşvik etmek
 - 1.3.1. Ekonominin olumsuz etkilerini azaltmak ve doğal çevre üzerindeki diğer insan faaliyetlerinin olumsuz etkilerini azaltmak
 - 1.3.2. Şehirlerde yaşamının kolaylaştırılmasını sağlamak
 - 1.3.3. Aktif olarak sürdürülebilir kalkınmayı teşvik etmek
2. Öğrenen bir şehrin ana yapı taşları
 - 2.1. Eğitim sisteminde kapsayıcı öğrenmenin teşvik etmek
 - 2.1.1. Erken çocukluk bakımı ve eğitimine erişimi genişletmek
 - 2.1.2. İlköğretimden yükseköğretim düzeyine kadar eğitime erişimi genişletmek
 - 2.1.3. Yetişkin eğitimi ile teknik ve mesleki eğitim ve öğretime erişimin ve katılımın genişletmek
 - 2.1.4. Eğitime erişimi sağlamak için göçmen aileler de dahil olmak üzere marjinal gruplara destek sağlamak
 - 2.2. Ailelerde ve topluluklarda öğrenmeyi canlandırmak
 - 2.2.1. Topluluk temelli öğrenme alanları oluşturmak ve ailelerde ve topluluklarda öğrenme için kaynaklar sağlamak
 - 2.2.2. İnsanları aile ve toplum öğrenimine katılmaya motive etmek
 - 2.2.3. Topluluk tarihini ve kültürünü ve benzersiz ve değerli kaynaklar olarak bilmenin ve öğrenmenin yerli yollarını tanımak
 - 2.3. İşyerinde öğrenmeyi kolaylaştırmak
 - 2.3.1. İş yerinde tüm iş gücü üyelerinin, göçmen işçilerin çok çeşitli öğrenme fırsatlarına erişebilir olmasını sağlamak
 - 2.3.2. Kamu ve özel kuruluşların öğrenen organizasyonlar haline gelmesine yardımcı olmak
 - 2.3.3. İşyeri öğreniminde desteklemeye işverenleri ve sendikaları teşvik etmek
 - 2.3.4. İşsiz gençler ve yetişkinler için uygun öğrenme fırsatları sağlamak
 - 2.4. Modern öğrenme teknolojilerinin kullanımının yaygınlaştırılmasını sağlamak
 - 2.4.1. Yöneticilerin, öğretmenlerin ve eğitimcilerin yetiştirilmesi öğrenmeyi geliştiren teknolojileri kullanmak
 - 2.4.2. Vatandaşların teknoloji araçlarına ve öğrenme programlarına erişimini genişletmek
 - 2.5. Öğrenmede kaliteyi artırmak
 - 2.5.1. Eğitim ve öğrenimde bir paradigma değişikliğini teşvik etmek
 - 2.5.2. Paylaşılan ahlaki, etik ve kültürel değerler konusunda farkındalığı artırmak ve farklılıklara hoşgörüyü teşvik etmek
 - 2.5.3. Uygun şekilde eğitilmiş yöneticiler, öğretmenler ve eğitimciler istihdam etmek
 - 2.5.4. Öğrenci dostu bir ortamı teşvik etmek
 - 2.6. Yaşam boyunca bir öğrenme kültürünü teşvik etmek
 - 2.6.1. Öğrenmeyi teşvik eden ve kutlayan halka açık etkinlikler düzenlemek ve desteklemek
 - 2.6.2. Tüm vatandaşlara yeterli bilgi, rehberlik ve destek sağlamak ve onları farklı yollardan öğrenmeye teşvik etmek
 - 2.6.3. Her türlü öğrenmeyi tanıyan ve ödüllendiren sistemler geliştirmek
3. Öğrenen bir şehir inşa etmek için temel koşullar

- 3.1. Siyasi irade ve bağlılığın güçlendirilmesini sağlamak
 - 3.1.1. Güçlü siyasi liderlik sergilemek ve şehirlerimizi öğrenen şehirlere dönüştürmek için kararlı bir taahhütte bulunmak
 - 3.1.2. Herkes için yaşam boyu öğrenmeyi teşvik etmek için sağlam temellere dayanan ve katılımcı stratejiler geliştirmek ve uygulamak
 - 3.1.3. Öğrenen bir şehir olma yolundaki ilerlemeyi izlemek
- 3.2. Yönetişimin ve tüm paydaşların katılımının iyileştirilmesini sağlamak
 - 3.2.1. Hükümet ve sivil toplum kuruluşları ile özel sektörü dahil etmek için sektörler arası koordinasyon mekanizmalarının oluşturulmasını sağlamak
 - 3.2.2. Tüm paydaşları kaliteli öğrenme fırsatları sağlamaya ve öğrenen bir şehir inşa etmeye kendi benzersiz katkılarına yapmaya teşvik etmek
- 3.3. Kaynak seferberliğini ve kullanımını artırmayı sağlamak
 - 3.3.1. Hükümet tarafından hayat boyu öğrenmede daha fazla finansal yatırımı teşvik etmek
 - 3.3.2. Herkes için yaşam boyu öğrenmeyi desteklemek için tüm paydaşların öğrenme kaynaklarının etkin bir şekilde kullanılmasını sağlamak
 - 3.3.3. Uygun finansman politikaları benimsemek ve dezavantajlı gruplara çeşitli destek türleri sağlamak
 - 3.3.4. Vatandaşları ve sakinleri yeteneklerine, becerilerine, bilgilerine ve deneyimlerine gönüllü olarak katkıda bulunmaya teşvik etmek
 - 3.3.5. Farklı şehirler arasında fikir, deneyim ve en iyi uygulama alışverişini teşvik etmek

UNESCO Küresel Öğrenen Şehirler Ağına başvuru yapmak için UNESCO tarafından belirlenen dört temel adım gereklidir bu adımlar şehir yönetimi tarafından yapılması gereklidir. Başvuru adımları aşağıdaki şekildedir (UIL UNESCO, 2021):

Adım 1: UNESCO Küresel Öğrenen Şehirler Ağı'nın üyelik yönetmeliklerini incelemek ve bunları şehirdeki ilgili paydaşlarla paylaşmak,

Adım 2: UNESCO Küresel Öğrenen Şehirler Ağı'nın kılavuz belgelerini uygulamayı taahhüt etmek,

Adım 3: Üyelik başvuru formunu doldurmak (şehrin belediye başkanının resmi onayını almak),

Adım 4: Başvuru formunu UNESCO Küresel Öğrenen Şehirler Ağı, koordinasyon ekibine kopyalayarak onaylanması için UNESCO Ulusal Komisyonunuza e-posta ile göndermek. (Başvuru formu örneği ek1'de mevcuttur).

3. Öğrenen Şehir Örnekleri

3.1. Kaunas

Avrupa'da yer alan ve Litvanya'nın ikinci büyük şehri olan Kaunas, 304.097 nüfusu ile km² başına 500'den fazla kişi nüfus yoğunluğuna sahiptir. Kaunas, yaklaşık 15 yıl kadar önce Litvanya'da öğrenen şehir konseptini (her zaman ve her yerde öğrenmeyi) benimseyen ilk şehirlerden biri olmuş ve geçmiş yıllarda Kaunas Belediye Başkanı tarafından UNESCO Öğrenen Şehirler Küresel Ağına katılmayı taahhüt etmiştir. Şehir, 2016 yılında bu ağa üye olmuştur. Kaunas, her sakinin yararına olan bir öğrenen bir şehir inşa etmeyi ve gelişmiş bilgi ve birikime sahip bir toplum geliştirmeyi ve vatandaşlarına yeterli örgün ve yaygın öğrenme fırsatları sunarak, ortaklık ağını genişleterek bireysel öğrenmeyi teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Ayrıca Kaunas; güvenli, sürdürülebilir ekonomik kalkınma ve kültürel refahın kolaylaştırılmasında zorlukların önüne geçebilmek için öğrenen şehir girişimi aracılığıyla, kapsayıcı eğitime, öğrenme kaynaklarına ve fırsatlara eşit erişim sağlayarak bu

zorlukların üstesinden gelmeyi planlamaktadır. Bununla birlikte, öğrenen şehir konseptini uygulamak için, paydaşların temsilcilerinden ve vatandaş gruplarının ve diğer kuruluşların üyelerinden oluşan bir yerel kurul oluşturulmuş, ayrıca kaliteli eğitim programları, öğrenme etkinlikleri, modüller ve personel sağlamak için üniversitelerle işbirliği yapmaya hazır bir şehir haline gelmiştir. Kaunas Eski Kent Geliştirme Stratejisi, şehir ve üniversite arasındaki başarılı işbirliğinin güçlü bir örneği olmakla birlikte, bu strateji insanların şehrin eşsiz tarihi ve geleneği hakkındaki anlayışını güçlendirmiş ve böylece sosyal uyumda bir artış gözlemlenmiştir (UIL UNESCO Kaunas, 2022).

Kaunas şehri eğitim yönünden incelendiğinde ise, uluslararası düzeyde üniversiteler, güçlü araştırma üsleri, benzer düşünen insanlardan oluşan kuruluşlar ve sürekli büyüyen istihdam olanakları sunmakla birlikte öğrenciler için uygun bir şehir olarak görülmektedir. Kaunas'ın 13 yükseköğretim kurumunda yaklaşık 40.000 öğrenci eğitim görmekte, ayrıca şehirde 2019 yılında 2.567 yabancı öğrenci ve ayrıca Erasmus programı ile buraya geçici olarak eğitim görmek için gelen değişim öğrencilerini de bulunmaktadır (Study in Kaunas, 2021). Bu olanaklarla birlikte Kaunas'ın öğrenen bir şehir olarak eğitim-öğretimde geniş olanaklara sahip olduğu görülmektedir. Şehir, Litvanya hükümeti tarafından öğrencilerinin yüksek notları ve şehrin onları yükseltme politikası nedeniyle eğitim ve bilim alanında en iyi şehir olarak "Golden krivülės" ödülü ismiyle bilinen prestijli bir ödüle layık görülmüştür, bu ödül benzer sosyal, kültürel ve ekonomik atmosfere sahip farklı belediyelerden gelen öğrencilerin notlarını, eğitim alt birimlerini karşıladıktan sonra Kaunas'ın diğer şehirler karşısında başarısını göstermiştir. Şehir ayrıca öğrencilerin yanında öğretmenleri de motive etmek için her yıl en iyi öğretmenleri ödüllendirmektedir. Bunlarla birlikte şehirde, modern eğitim yöntemleri ve yenilikçi teknoloji, sınavların ve ilköğretim sonuçlarının iyileştirilmesinde rol oynamaktadır ve öğrenen şehirler küresel ağına dahil olduğu için, yetkililer tarafından, küresel sahnede dünyaya sunmak ve yurt dışından yatırımcıları çekmek için bir fırsat olarak görülmektedir (Kaunas City, 2022). Şehrin, öğrenen bir şehir olarak plan ve politikaları incelendiğinde, öğrenme ve sürdürülebilirlik konularının yer alması şehrin bu konulardaki hedeflerinin gelecekte de sürdürmek istediğine dair kanıtı niteliğinde gözükmektedir, Kaunas'ın en son yayınlanan kalkınma planında 2016- 2022 yılları arasındaki süreçte, vizyon olarak "Kaunas, sürdürülebilir ve yurt dışından gelen ileri iş ve inovasyonda lider bir şehir, modern ve kültür içeriğinin merkezi, öğrenen ve mutlu insanların evi" olarak belirtilmiştir. Ayrıca, stratejik planda, amaç ve hedeflerde ise öğrenen şehir modeli ile incelendiğinde aşağıdaki maddeler dikkat çekicidir (Kaunas City Municipality Council, 2021) :

- Kültürel hizmetlerin kalitesini ve kullanılabilirliğini artırmak
- Öğrenen bir toplumun ihtiyaçlarını karşılayan eğitim hizmetleri sunmak
- Etkili bir örgün ve yaygın eğitim kurumu ağı oluşturmak
- Akademik, öğrenen ve akıllı bir şehir geliştirmek
- Amaca yönelik bir gençlik politikasının uygulanmasını sağlamak
- Tüm sosyal grupların spor faaliyetlerine dahil edilmesi için uygun koşullar oluşturmak
- Sosyal hizmet kalitesinin ve erişilebilirliğinin iyileştirilmesi, sosyal dışlanmanın azaltılması sürdürülebilir şehir alanı geliştirme, yüksek kaliteli yaşam ortamı yaratmak
- Öğrenen bir toplumun ihtiyaçlarını karşılayan eğitim hizmetleri sağlamak
- Etkili bir örgün ve yaygın eğitim kurumu ağı oluşturmak
- Yerel toplulukların ve özel girişimlerin ihtiyaçlarını dikkate alarak örgün ve yaygın eğitim kurumları ağının ekonomik etkinliğini artırmak
- Belediye ve özel okul öncesi eğitim kurumlarının yaratma girişimlerinin makul bir şekilde bir araya getirilerek okul öncesi eğitimin mevcudiyetini sağlanmak
- Yerel topluluklar için kullanılabilirliğini sağlayarak öğrencilerin spor istihdamı altyapısının yenilenmesi ve geliştirilmesini sağlamak

- Eğitimde modern eğitim ortamlarının oluşturulması ve geliştirilmesini sağlamak
- Litvanya Cumhuriyeti Eğitim Yasasının amaçları doğrultusunda düzenlenen genel eğitimin kalitesinin garanti edilmesini sağlamak
- Yaygın eğitim hizmetlerinin geliştirilmesi ve kalitesinin iyileştirilmesini sağlamak
- Akademik, öğrenen ve akıllı bir şehir geliştirmek: Kaunas'ın akademik, öğrenen ve akıllı bir şehir olması için programın hazırlanması ve uygulanmasını sağlamak
- Bazı temel noktalara odaklanarak hazırlanan programlar sunmak: a) şehrin tüm sakinlerinin yaşam boyu öğreniminin desteklenmesi; b) karşılıklı yardımlaşma ve akıllı faaliyetler ağlarının yaratılması yoluyla şehrin ve sakinlerinin sorunlarının çözümü; c) Yükseköğretim kurumlarının faaliyetlerinin pekiştirilmesi
- Kentin entelektüel kaynaklarının konsolide edilerek belediye, yüksek, mesleki ve genel eğitim okulları ve iş kuruluşlarının işbirliğinin geliştirilmesini sağlamak
- Kaunas'ın akademik, öğrenen ve akıllı bir şehir imajını geliştirmek
- Kaunas'ın Litvanya ve uluslararası düzeyde akademik, öğrenen ve bir şehir olarak imajını için plan oluşturmak
- Sosyal dışlanma yaşayan, öğrenme güclüğü çeken, eğitim sisteminden erken ayrılan ve imkanları kısıtlı gençlerin topluma kazandırılmasına yönelik yaygın eğitim ve istihdam artırma programlarının hazırlanmasını sağlamak

Diğer yandan Kaunas, 2022 yılının Avrupa Kültür Başkenti seçilmiştir (<https://visit.kaunas.lt/en/plan/about-kaunas-2/>). Kültürel faaliyetler ile eğitim ve öğrenim olanaklarının yaygın olduğu şehirde, öğrenmenin şehrin tüm alanlarına yayılması için plan ve politikalar izlendiği ve çeşitli projelerle bu plan ve politikaların gerçekleştirildiği gözükmektedir.

3.2. Sonderborg

Avrupa ülkelerinden Danimarka'nın güneyinde yer alan bir şehri olan Sonderborg, ülkenin UNESCO Öğrenen Şehirler Küresel Ağına katılan ilk şehir olarak 2016 yılında ağı dahil olmuştur. Sonderborg, 74,737 nüfusu ile km² başına 300'den az nüfus yoğunluğuna sahiptir. Sonderborg, öğrenen bir şehir olarak gelişimini, aktif vatandaşlığa, daha sağlıklı olmaya ve daha sürdürülebilir yaşamı teşvik etmenin anahtarı olarak görmektedir. Şehir, herkes için yaşam boyu öğrenmeyi teşvik etmek için çok sayıda proje başlatmış olsa da, bu çalışmalarını UNESCO 'nun ağına katılması dolayısıyla genişletmeyi ve yoğunlaşmayı hedeflemektedir. Ayrıca, şehir öğrenmeye verdiği önemini yanı sıra sürdürülebilirliğe verdiği önemle de ön plana çıkmaktadır. Şehirde, CO2 azaltmak konusunda olağanüstü başarıları ve sürdürülebilir kalkınmayı teşvik etmek için disiplinler arası politikalar uygulamadaki başarılarıyla tanınmaktadır (UIL UNESCO Denmark, 2022).

Sonderborg, öğrenen bir şehir inşa etmek için "4-17-42 düşüncesi" planını benimsemiştir. "4-17-42" sürdürülebilir zihniyet düşüncesi, Sønderborg'un yaşam boyu öğrenme stratejisinin temel dayanağı olmakla birlikte bu nedenle ilgili tüm proje ve faaliyetleri etkilemektedir. Stratejinin adındaki 4 rakamı, Sønderborg'un kentin tüm ilgili paydaşlarla işbirliği yaparak yerine getirmeyi amaçladığı çevresel, ekonomik, sosyal ve kültürel sürdürülebilirliğe yönelik dört siyasi taahhüdünü temsil etmektedir. 17 rakamı ise, kentin BM'nin on yedi Sürdürülebilir Kalkınma Hedefine olan bağlılığını temsil etmektedir. Bu planda Sønderborg, herkes için kaliteli eğitime ve sürdürülebilirliğe (hedef 4), sürdürülebilirlik için küresel ortaklıklara (hedef 17) özel önem vermektedir. 42 olarak tanımlanan planda ise, UNESCO'nun Öğrenen Şehirlerin temel özelliklerinde tanımlandığı gibi bir öğrenen şehrin kırk iki özelliğini temsil etmektedir. Bu planda, "4" hedefi, yerel belediyenin, tüm vatandaşlarında ve yerel paydaşlarında sürdürülebilir bir zihniyet geliştirme konusunda özel bir yükümlülüğü olduğu belirtilmektedir ve bu dört sürdürülebilirlik boyutu aşağıdakilerden oluşmaktadır (House of

Science Denmark, 2022):

- Çevresel sürdürülebilirlik: örneğin, yeni bir yol döşemek ve çıkarılan toprağı geri dönüştürmek. Atık bir ürünü kaynağa dönüştürmek için yeni işbirliği yollarının bulunması.
- Kültürel sürdürülebilirlik: örneğin, yerel bir etnik azınlık anaokulunun, belediye teşkilatına diğer gündüz bakım merkezleriyle eşit olarak katılımının sağlanması.
- Ekonomik sürdürülebilirlik: Birçok şekilde ekonomik sürdürülebilirlik olabilmektedir, örneğin, döngüsel ekonomi ya da araba paylaşımı ile köy otobüsleri aracılığıyla sürdürülebilir ulaşım konseptleri geliştirmek için yerel belediyenin köy toplulukları ile işbirliği yapmasının sağlanması.
- Sosyal sürdürülebilirlik: Örneğin, bir ebeveynlik rehberlik merkezinde genç ebeveynlerin isimsiz danışmanlık istenilmesi ve çocuklarının yaşam koşullarını iyileştirilmesinin sağlanması.

"17" hedefi ise Birleşmiş Milletlerin, sürdürülebilir kalkınma hedefleri ile ve 2015 sürdürülebilir kalkınma hedefiyle bağlantılıdır. Danimarka, bu hedefleri mevzuata ve kamu idaresine uygulamaya kararlıdır ve UNESCO Küresel Öğrenen Şehirler Ağı da bu hedefleri çalışmalarında gösterge olarak uygulamaktadır. Bu hedefler ise (House of Science Denmark, 2022):

1. Yoksulluk yok (Yoksulluğun her türlüsüne her yerde son vermek).
2. Sıfır Açlık (Açlığı sonlandırmak, yiyeceğe ulaşmak, güvenlik ve gelişmiş beslenme ve teşvik sürdürülebilir tarım).
3. Sağlık ve esenlik (Her yaşta herkes için sağlıklı yaşam ve refahı teşvik etmek).
4. Kaliteli eğitim (Kapsayıcı ve eşitlikçi kaliteli eğitim ve teşvik herkes için yaşam boyu öğrenme fırsatları sağlamak).
5. Cinsiyet eşitliği (Cinsiyet eşitliğini sağlamak ve tüm kadınları ve kızları güçlendirmek).
6. Temiz su ve arıtma işlemleri (Herkes için suyun kullanılabilirliği ve sürdürülebilirliği sağlamak).
7. Uygun fiyatlı ve temiz enerji (Herkes için enerji erişimi ve ekonomik, güvenilir, sürdürülebilir olmasını sağlamak).
8. İnsana yakışır iş ve ekonomik büyüme (Herkes için tam ve üretken istihdam ile kapsayıcı ve sürdürülebilir ekonomik büyümeyi sağlamak).
9. Sanayi, yenilik ve altyapı (Sürdürülebilir sanayileşme ve yenilik ile dayanıklı altyapı inşa etmek, kapsayıcılığı teşvik etmek).
10. Eşitsizliklerin Azaltılması (Ülkeler içinde ve arasında eşitsizliğin azaltılmasını sağlamak).
11. Sürdürülebilir şehirler ve topluluklar (Şehirler ve insan yerleşimlerin, kapsayıcı, güvenli, dayanıklı ve sürdürülebilir halde yapmak).
12. Sorumlu tüketim ve üretim (Sürdürülebilir tüketimi sağlamak ve üretim kalıpları oluşturmak).
13. İklim eylemi (İklim değişikliği ve etkileri ile mücadele etmek için acil eylemde bulunmak) .
14. Suyun altındaki yaşam (Okyanusları, denizleri ve deniz kaynaklarını korumak ve kullanmak için sürdürülebilir kalkınma içinde olmak).
15. Karada yaşam (Karasal ekosistemlerin sürdürülebilir kullanımı, ormanları sürdürülebilir bir şekilde yönetmek, çölleşme ile mücadele, biyolojik çeşitlilik kaybının durdurulması, bu alanların korunması ve geri dönüştürülmesini sağlamak).

16. Barış, adalet ve güçlü kurumlar (Herkesin adalete erişiminin kolaylaştırılması, her düzeyde kapsayıcı kurumlar ve düzenlemeler yapılması, sürdürülebilirlik için barışçıl ve kapsayıcı toplumlar geliştirilmesini sağlamak).
17. Hedefler için ortaklıklar (Sürdürülebilir kalkınma için küresel ortaklık uygulanması ve yeniden canlandırılmasını sağlamak).

Sonderborg şehrinin, "42 " hedefi ise UNESCO tarafından belirtilen, öğrenen şehirlerin temel kırk iki özelliği kapsamaktadır, bu özellikler çalışmada yukarı tarafta verilmiştir.

Sonderborg, UNESCO Küresel Öğrenen Şehirler Ağı'na katılarak, Fin şehri Espoo ile birlikte bir çekirdek ortak olarak hizmet edeceği bir İskandinav Ülke İşbirliğinin kurulmasını da başlatmıştır. Şehir, bu ağları ve ortaklıkları başkalarının deneyimlerinden öğrenmek ve uzmanlığını Danimarka, İskandinav ülkeleri ve dünyadaki diğer öğrenim şehirleriyle paylaşmak için kullanmayı planlamaktadır (UIL UNESCO Denmark, 2022). Diğer yandan, Sonderborg Belediyesi'nde sürdürülebilir bir gelecek için eylemler, bir başlangıç noktası olarak mevcut inisiyatifler üzerine kuruludur. Üyelik aracılığıyla bağımsız girişimler bağlantılıdır ve aşağıdaki alanlarda birlikte oluşturma yoluyla kalkınma üzerinde etkisi olması amaçlanmıştır (House of Science Denmark, 2022):

- Sürdürülebilirlik (Sürdürülebilirliğin belediye departmanları genelinde günlük yaşamın ayrılmaz bir parçası olmasını sağlar).
- Aktif vatandaşlık (Vatandaşlar ve şirketler arasında birlikte yaratmayı desteklemek, belediye karar alma süreçlerine ilham vermek, okullarda öğrenci katılımı ve örn. kentsel mekanlarda etkinliklerin tasarımı uygulamaları vb. desteklemek).
- Herkes için yaşam boyu öğrenme (Eğitimde yüksek kalite standartlarını teşvik eder. Eğitim kurumlarının yaşam boyu öğrenme ile çalışması, işyerinde eğitim ve yerel derneklerin kamusal alanlarda öğrenme sağlaması).

Sonderborg'da öğrenen ve sürdürülebilir bir şehir için bir proje örneği olarak; ProjectZero adı verilen bir proje mevcuttur. Bu proje, kamu-özel ortaklığı ile birlikte geliştirilmiş, şehrin iyileştirilmiş enerji verimliliğine, enerji kaynaklarının yenilenebilir kaynaklara dönüştürülmesine ve iddialı hedefe ulaşmak için tüm paydaşların katılımını sağlayarak 2029 yılına kadar bir "sıfır karbon" topluluğuna geçişine ilham vermek ve yönlendirmek için oluşturulmuş bir proje olduğu gözükmektedir. Bu projede CO₂-nötr büyüme ve sürdürülebilir kentsel gelişmeye önem verilmektedir. Sakinlerinin tüketebileceğinden daha fazla enerji üreten bir ev, yeşil bölgesel ısıtma ve sıfırkarbon hedefinde şirketlerde, mağazalarda ve okullarda yayılmasının sağlanması oluşturulan yeni çözümlerden bazılarıdır. Kasaba sakinleri yeni yeşil yatırımlar üzerinde işbirliği yaparken, çiftçiler kendi rüzgar türbinlerini kurmakta ve ProjectZero vizyonuna geniş desteği göstermektedir. Bu projede, tüm Sonderborg bölgesi, 2029'dan önce CO₂ nötr bir büyüme alanı yaratma, yeni çözümler yaratma ve gösterme, sağlam ölçülebilir CO₂ azaltışları, yeni yeşil işler ve yetenekli bir genç nesil oluşturma vizyonu doğrultusunda ilerleme planlanmaktadır (House of Science Denmark, 2022). Diğer yandan projede, eğitim-öğretimin öneminden bahsedilmiş, iklim sorunuyla mücadele için yeni, akıllı ve yenilikçi yeşil düşünce gerekeceği belirtilmektedir. ProjectZero'nun temel bir yönü, anaokulundan doktora kadar her seviyede eğitim-öğretim sağlamaktır ve odak noktası iklim üzerinedir. ProjectZero, yalnızca Sonderborg'da değil, tüm dünyada sürdürülebilir şehirler yaratmakla ilgili olan bir proje olmakla birlikte, sanayide, ticarete ve hizmette binlerce yeni yeşil iş yaratırken herkesi fosil yakıtlardan bağımsız hale getirmeyi hedeflenmektedir (Project Zero Sonderborg, 2022).

Sürdürülebilirlik ile öğrenen bir şehir olmayı hedefleyen Sonderborg'da bu alana yönelik diğer bir proje ise, 2IMPRESZS isimli, okullarda davranış değişikliklerine odaklanması

projesidir. Bu projeye birlikte, okullarında CO₂ emisyonlarını en az %15 azaltmak hedeflenmektedir. Okullarda öğrencilere, kademeli olarak (okul seviyesine göre) davranış değişikliği örnekleri gösterilmiş; örneğin atık ayırma veya plastik şişelerin geri dönüştürülmesi vb. yöntemler gösterilmiş ve sürdürülebilir tüketici davranışı sergileyen öğrencilere basit ödüller verilmiştir. Bu gibi projeler ve eğitimlerle öğretimi ve sürdürülebilirliği destekleyen şehirde, House of Science (Bilim evi) gibi kuruluşlarla ve ProjectZero gibi katılım programlarıyla iklim, yenilik ve sürdürülebilirliğe ciddi bir şekilde odaklanılmış ve amaç, anaokulundan doktora kadar güçlü bir yeşil çevre oluşturmaktır (Interreg North Sea Region, 2021). Sonderborg'da öğrenen bir şehir olarak çeşitli plan ve projelerle başta sürdürülebilirlik konularında öğrenen şehirlere güzel bir örnek olarak gözükmektedir.

Kaunas ve Sonderborg örnekleri; çeşitli plan, projeler ve yönetimin desteği ile öğrenen şehir konseptinin güçlü bir şekilde desteklendiğini göstermektedir. Bu çeşitli plan ve projelerle şehrin imajı, şehrin kaynaklarının verimliliği, sürdürülebilirliği ile birlikte hayat boyu öğrenme ile her yaş ve her eğitim seviyesinde, çeşitli alanlarda herkes için uygulanması başta şehir sakinleri olmak üzere ziyaretçiler için de oldukça önemli olduğu gözükmektedir.

4. Sonuç ve Öneriler

Öğrenmenin, bireylerle birlikte toplumsal olarak büyük kitlelere yayılması ve öğrenme yoluyla birçok alanda gelişim sağlanması, şehirlerde de öğrenme konseptinin benimsenmesine yol açmıştır. Yapılan araştırmada, öğrenen şehir konseptinin benimsenmesiyle birlikte şehrin kendisi ve şehir sakinleri için önemi ortaya çıkmıştır. Ayrıca, öğrenen şehirlerin kendine has özellikleriyle birlikte bu konuyu destekleyen çeşitli plan ve projelerin olması dikkat çekicidir. Şehirlerde; daha bilgili, daha eşit, daha yenilikçi, daha sürdürülebilir ve kaynakların daha verimli kullanılması gibi unsurlar öğrenen bir şehir olmanın faydalarından bazıları olarak görülmüştür. Öğrenen bir şehir olmak için temel yaklaşımı, öğrenmenin tüm şehir ve bireylere eşit, yaşam boyu ve sürdürülebilir bir şekilde olmasıyla birlikte, başta yerel yetkililer, diğer paydaşlar ve halk ile birlikte bu süreci benimsemektir. Kearns, (2012) çalışmasında, sürdürülebilir öğrenen şehirler için bir takım önerilerde bulunmuştur. Bu ilkeler (Kearns, 2012, s.373):

- Ortak bir vizyon geliştirmek
- Ortaklıklar kurmak
- Sosyal adalet ve hakkaniyeti ele almak
- Topluluğu aktif olarak dahil etmek
- Birçok bağlam ve biçimde öğrenmeyi ilerletmek
- Geliştirmeyi stratejik hale getirmek
- Şehirlerin karşı karşıya olduğu büyük sorunları ele almak

Ayrıca, öğrenen şehirlerin yukardaki şehir örneklerinde olduğu gibi sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde ilerlemesi de şehirlerin hem öğrenme konusunda hem de diğer alanlarda geleceğe uygun olması, kaynakların verimliliğinin süreklilik arz etmesi gibi önemli unsurlar içermektedir. Öğrenen şehirlerin sürdürülebilirlik yaklaşımının temeli; sakinlerin, kuruluşların ve toplulukların öğrenme süreçlerini güçlendirerek ve sürdürülebilirlik ilkelerine saygıyı teşvik ederek ilgili sorunları çözmelerine yardımcı olmaya dayanmaktadır, dolayısıyla öğrenen şehir kavramının öğrenen sürdürülebilir şehir olarak genişletilmesine de olanak sağlanmaktadır (Juceviciene, 2010, s.435).

Tüm bu ilkelerle birlikte öğrenen bir şehir vizyonunu belirlemek için, en başta ülkenin genel vizyonunun ve politikalarının öğrenmeyi temel olarak benimsemesi ve tüm ülkede geçerli olacak şekilde öğrenmenin tüm bireylerde, her yaşta ve her alanda sürdürülebilir bir şekilde,

yaşam boyu öğrenme plan ve projeleriyle desteklenmesi gerekmektedir. Öğrenen şehirlerde, dikkat çekici olması açısından, öğrenmenin farklı bölgelerde farklı yöntemler ve değişik alanlarda öğrenme faaliyetleri yapılabilir, örneğin rekreasyonel öğrenme, deneyimsel öğrenme vb. gibi. Öğrenen şehir olarak bu özellik şehrin tanımlarında kullanılması, şehir imajı açısından olumlu yönde fayda sağlayabilir bununla birlikte özellikle turizm bölgeleri için bir öğrenen şehir yaklaşımının benimsenmesi "öğrenen turizm bölgesi" olarak, turizm imajı açısından da destinasyon çekiciliğini arttırabileceği düşünülmektedir.

İyi okullar, kolejler ve üniversiteler, sürdürülebilir ve kapsayıcı kentsel kalkınmanın vazgeçilmez bileşenleri olarak giderek daha fazla tanınmaktadır (Yarnit, 2015, s.26). Bu açıdan düşünüldüğünde öğrenen şehirlerde, kaliteli eğitim veren kurumların yaygınlaşması gerekliliği ve okullarda yenilikçi ve teknolojik yeni eğitim-öğretim modellerinin uygulanması gerekliliği kaçınılmazdır. Hükümet ile başta üniversiteler ve eğitim kurumlarının iş birliği içinde olması gereklidir.

Öğrenen şehirlerin, kendi ülkelerindeki diğer şehir/bölgelerle ve yurtdışında şehirlerin öğrenme konseptini benimsemeye örnek olacağı bir gerçek olmakla birlikte, öğrenen şehirlerin, UNESCO tarafından yürütülen bir ağ ile destekleniyor olması uluslararası bir uygulama olması açısından dikkat çekicidir, bu ağa kayıtlı üyelerin çoğalması diğer ülke/şehirlere örnek olacağı düşünülmektedir. Bununla birlikte, Türkiye’de 2022 yılı itibariyle UNESCO öğrenen şehirler küresel ağına kayıtlı 6 şehir bulunmaktadır 81 il bulunan Türkiye ‘de öğrenmeyi benimseyen şehirlerin yaygınlaşması öğrenmenin bölgelere yayılması önem arz etmektedir.

Özellikle öğrenen şehirlerle alakalı ilgili literatür incelendiğinde konu ile ilgili çalışmalar az sayıda olduğu gözlemlenmiştir. Bu konu ile ilgili yapılan çalışmaların artması ile öğrenen şehirler ile ilgili bilgi ve farkındalığın artmasına ve şehir yetkililerince örnek olacağı düşünülmektedir. Kaunas ve Sonderborg örneklerinde olduğu gibi öğrenen bir şehir olmayı benimsemek için çeşitli plan ve projelerle birlikte başta yerel yetkililer tarafından şehir için bu vizyonun benimsenmesi gerekmektedir. Öğrenen şehirler ile alakalı çalışmaların çoğalması ve çalışmalarda yeni fikirler ve farklı disiplinler ile konuyu ele almanın faydalı olacağı düşünülmektedir. Bu konu ile ilgili yapılan çalışmaların, başta yerel yönetimler, hükümetler ve eğitimcilere fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

Kaynakça

- Desjardins, R. (2003). Determinants of literacy proficiency: A lifelong-lifewide learning perspective. *International Journal of Educational Research*, 39(3), 205-24.
- Güleç, İ., Çelik, S., & Demirhan, B. (2012). Yaşam boyu öğrenme nedir? Kavram ve kapsamı üzerine bir değerlendirme. *Sakarya University Journal of Education*, 2(3), 34-48.
- House of Science Denmark. (2022). <http://www.houseofscience.dk/media/1489/unesco-learningcity-engelsk.pdf> Erişim Tarihi: 03.01.2022.
- Interreg North Sea Region. (2021). <https://northsearegion.eu/2impresz/news/schools-in-soenderborg-municipality-a-unesco-sustainable-learning-city-focusing-on-behavioural-changes/> . Erişim Tarihi: 06.12.2021.
- Juceviciene, P. (2010). Sustainable development of the learning city. *European Journal of Education*, 45(3), 419-436.
- Kaunas City. (2022). <http://en.kaunas.lt/news/kaunas-receives-the-national-award-for-achievements-in-education>). Erişim Tarihi: 03.01.2022.
- Kaunas City Municipality Council. (2021) .(Strategic Development Plan of Kaunas City Municipality 2016- 2022). <http://en.kaunas.lt/wp-content/uploads/sites/10/2015/11/STRATEGIC-DEVELOPMENT-PLAN-OF-KAUNAS-CITY-MUNICIPALITY-UP-TO-2022.pdf> Erişim Tarihi: 15.12.2021.
- Kearns, P. (2012). Learning cities as healthy green cities: Building sustainable opportunity cities. *Australian Journal of Adult Learning*. 52 (2), 368-391.
- Lido, C., Osborne, M., Livingston, M., Thakuriah, P., & Sila-Nowicka, K. (2016). Older learning engagement in the modern city. *International Journal of Lifelong Education*, 35(5), 490-50.
- Longworth, N. (2006). *Learning cities, learning regions, learning communities: Lifelong learning and local government*. London. Routledge.
- Noguchi, F., Guevara, J. R., & Yorozu, R. (2015). *Communities in Action: Lifelong Learning for Sustainable Development*. UNESCO Institute for Lifelong Learning. <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.739.899&rep=rep1&type=pdf> Erişim Tarihi: 28.11.2021.
- Osborne, M., Kearns, P., & Yang, J. (2013). Learning cities: Developing inclusive, prosperous and sustainable urban communities. *International Review of Education*, 59(4), 409-423.
- Plumb, D., Leverman, A., & McGray, R. (2007). The learning city in a ‘planet of slums’. *Studies in Continuing Education*, 29(1), 37-50.
- Project Zero Sonderborg. (2022). <https://www.projectzero.dk/> Erişim Tarihi: 04.02.2022.
- Study in Kaunas. (2021). <https://kaunasin.lt/en/study-in-kaunas/> . Erişim Tarihi: 11.12.2021.
- TDK. Türk Dil Kurumu. (2021). <https://sozluk.gov.tr/> Erişim Tarihi: 08.11.2021.
- UIL UNESCO. (2021). <https://uil.unesco.org/lifelong-learning/learning-cities> Erişim Tarihi: 12.11.2021
- UIL UNESCO. (2022). <https://uil.unesco.org/event/fifth-international-conference-learning-cities> Erişim Tarihi: 03.01.2022.
- UIL UNESCO Denmark. (2022). <https://uil.unesco.org/lifelong-learning/learning-cities/learning->

[cities-denmark-sonderborg-joins-unesco-global-network-0](#) Erişim Tarihi: 03.01.2022.

UIL UNESCO Kaunas. (2022). <https://uil.unesco.org/city/kaunas> Erişim Tarihi: 07.01.2022.

UN. United Nation. (2010). <https://www.un.org/en/> Erişim Tarihi: 03.01.2022.

UNESCO GNLC (Global Network of Learning Cities Guiding Document). (2015) <https://uil.unesco.org/fileadmin/keydocuments/LifelongLearning/learning-cities/en-unesco-global-network-of-learning-cities-guiding-documents.pdf> Erişim Tarihi: 11.12.2021.

UNESCO Instutite For Life Long Learning. (2021). <https://uil.unesco.org/lifelong-learning/learning-cities/members> Erişim Tarihi: 10.10.2021.

UTMK (UNESCO Türkiye Milli Komisyonu. (2021). <https://www.unesco.org.tr/Pages/199/128> Erişim Tarihi: 25.12.2020.

Wheeler, L. (2017). TVET and the UNESCO Global Network of Learning Cities: relevance for countries in the Middle East. *International Journal of traInIng research*, 15(3), 245-254.

Yarnit, M. (2015). Whatever became of the learning city?. *Journal of Adult and Continuing Education*, 21(2), 24-35.

Zhuang, R., Fang, H., Zhang, Y., Lu, A., & Huang, R. (2017). Smart learning environments for a smart city: from the perspective of lifelong and lifewide learning. *Smart Learning Environments*, 4(1), 1-21.

EK-1: Öğrenen şehir başvuru formu

Membership application for the UNESCO Global Network of Learning Cities (GNLC)

Part 1 (to be filled in by the city)

Your city :

Name of city:

Country:

Facebook page of your city:

Twitter of your city:

Official city website: _____

Mayor

Ms Mr

Surname:

First name:

Official title: _____

Contact person for the UNESCO Global Network of Learning Cities

Ms Mr

Surname:

First name:

Position:

Organization (if other than the municipality):

Postal address:

Postcode:

Telephone number (including country code):

Fax number (including country code):

Email address:

Language of communication: English French

The City of (city name) hereby applies to join the UNESCO Global Network of Learning Cities. With this application, the city pledges to support the objectives and activities of the UNESCO Global Network of Learning Cities by adopting its key documents, the [Beijing Declaration on Building Learning Cities](#) and the [Key Features of Learning Cities](#).

Date:

Mayor's signature and official stamp: _____

Your city profile

Please note that the information you provide will be displayed on the UNESCO Global Network of Learning Cities website (uil.unesco.org/learning-cities) once your city's application has been processed by the UNESCO GNLC Coordination Team.

	Data	Year
Population of your city		
Area of your city (in square kilometres)		
GDP per capita in your city (in US dollars)		
GDP per capita in your country (in US dollars)		
Average number of years of schooling in your city (formal		

schooling received, on average, by adults over age 25)		
--	--	--

1. What is your vision and motivation for adopting the learning city concept?

Please describe your city’s social context and motivation for becoming a learning city (max. 200 words).

2. How does your city implement or plan to implement the learning city concept?

Please give an introduction to your city’s actions and provide links to available reports or additional information (max. 200 words).

3. Has your city created a coordinated structure involving all stakeholders?

Describe how you are involving all stakeholders (e.g. civil society organizations, the private sector and NGOs) in building the learning city, outlining roles and responsibilities (max. 200 words).

4. How is your city mobilizing and utilizing resources for lifelong learning?

Describe the resources – financial and otherwise (max. 200 words).

5. How is your city ensuring that learning is accessible to all citizens?

Describe the projects initiated by your city to respond to the learning needs of all citizens (max. 200 words).

6. Has your city established mechanisms to monitor and evaluate the development of lifelong learning? (max. 200 words)

7. What celebratory events has your city organized to promote and maintain the process of education and lifelong learning? (max. 200 words)

8. Based on the challenges your city is facing, which areas do you consider most relevant?

Please rate the degree on a scale from 1–3, where 1 = most relevant, 2 = neutral and 3 = least relevant.	1	2	3
Education for Sustainable Development	☐	☐	☐
Global Citizenship Education	☐	☐	☐
Entrepreneurship	☐	☐	☐
Literacy	☐	☐	☐

Health and well-being	☐	☐	☐
Equity and inclusion			
Migrants and refugees	☐	☐	☐
People with disabilities	☐	☐	☐
Gender equality	☐	☐	☐
Imprisoned population	☐	☐	☐
Educational planning	☐	☐	☐
Monitoring	☐	☐	☐
Others (please specify): Click or tap here to enter text.	☐	☐	☐

9. Which thematic cluster would you like to join? The UNESCO GNLC has seven thematic clusters coordinated by different member cities. These thematic clusters have been in effect since October 2019. Your city can choose up to three clusters. Please find more information on the clusters [here](#).

Please tick the appropriate box.	
Education for Sustainable Development	☐
Global Citizenship Education	☐
Educational planning	☐
Entrepreneurship education	☐
Literacy	☐
Health and well-being	☐
Equity and inclusion in education	☐

10. How did you learn about the UNESCO Global Network on Learning Cities?

- National Commission for UNESCO
- Social media platform
- Other learning city

Other _____

11. Is your city a member of another city network? Yes No

If yes, please name the network(s):

12. Quote by your city's mayor on the learning city concept, including why he/she considers your city to be suitable for membership to the UNESCO GNLC:

Your city's pictures

Please send up to **three high-resolution photos** (original, uncompressed and not resized) along with your city's application. The photos should be **city pictures** and **pictures related to best practice in lifelong learning**. The picture recommendations are as follows: horizontal, 300 dpi, at least 2,000 pixels wide.

Each photo must be accompanied by a short description as well as copyright information. Kindly note that the photos you provide may be displayed on the UNESCO Global Network of Learning Cities website (<http://uil.unesco.org/learning-cities>) if your city's application has been accepted by the UNESCO GNLC Coordination Team.

Part 2 (to be filled in by the National Commission for UNESCO)

The National Commission for UNESCO in [Click or tap here to enter text.](#) hereby endorses the application of the City of [Click or tap here to enter text.](#) to become a member of the UNESCO Global Network of Learning Cities.

Name of the representative of the National Commission for UNESCO:

.....
Signature and date:

Thank you for your application!

Please note:

- *Due to the coronavirus outbreak, the deadlines for submission of applications have been extended –*

1. Once your city has completed Part 1 of this form, please email it to the **National Commission for UNESCO in your country and send a copy to the Coordination Team of the UNESCO Global Network of Learning Cities at UIL** (learningcities@unesco.org) between 1 March and 30 June 2020. For the National Commissions' contact information, please visit the [Database of National Commissions for UNESCO](#).
2. Once the **National Commission for UNESCO** has endorsed your membership by signing the application (Part 2), it will forward the complete application to the Coordination Team of the UNESCO Global Network of Learning Cities at UIL (learningcities@unesco.org) and send a copy to you between 1 and 31 July 2020.

Coordination Team of the UNESCO Global Network of Learning Cities

UNESCO Institute for Lifelong Learning

Feldbrunnenstrasse 58, 20148 Hamburg, Germany

Tel: +49 (0)40 44 80 41 44 Fax: +49 (0)40 410 77 23

Email: learningcities@unesco.org

Website: <http://uil.unesco.org/learning-cities>